

Lądek-Zdrój w ocenie kuracjuszy

Lądek-Zdrój, as assessed by visitors

Olaf Płachta

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego
pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław
e-mail: olaf.plachta@uni.wroc.pl

Zarys treści: Niniejsze opracowanie oparte na wynikach badań ankietowych przeprowadzonych przez autora w 2012 roku wśród kuracjuszy odwiedzających uzdrowisko w Lądku-Zdroju. Badanie to dotyczyło oceny poziomu zadowolenia z pobytu w tym mieście oraz oceny jakości jego bazy uzdrowiskowej. Otrzymane wyniki pozwalają stwierdzić, iż większość kuracjuszy pozytywnie ocenia przygotowanie domów uzdrowiskowych do przyjęcia i leczenia osób chorych. Także sama miejscowość jest postrzegana przez respondentów jako atrakcyjna i dobrze przystosowana do potrzeb kuracjuszy i turystów.

Słowa kluczowe: Lądek-Zdrój, uzdrowisko, badanie sondażowe

Abstract: The aim of this paper is to present Lądek-Zdrój as one of the most popular spas in Lower Silesia. The paper presents the results of a survey of guests staying at a spa. Lądek Zdrój is considered to be one of the oldest spas in Poland. There were bathing facilities available already in the thirteenth century, but for a long time water springs were used only on a local scale. Lądek Zdrój was designated a city by Duke Henry IV Probus of Wrocław in 1282. Significant development of the resort dates back to the second half of the fifteenth century, when the owner of the local land – George of Podiebrad – became interested in spa activities. He founded the oldest natural medicine facility, built on the source of the “George”. The following years brought prosperity and growth to the spa town. Currently, Lądek-Zdrój is still very popular among visitors. A survey was conducted at the town’s spa baths in July of 2012. The respondents could assess the attractiveness of the city and specifically indicate its advantages or disadvantages referring to their own stay. Respondents

could also assess the quality of selected elements of spa facilities. In most cases, the city was given good and very good marks. Only in a few cases, did respondents indicate that improvements are needed. Overall, the survey indicates that Łądek-Zdrój is well received by visitors. Many respondents also stated that they would like to visit Łądek-Zdrój again.

Keywords: Łądek-Zdrój, spa, survey

Wprowadzenie

Łądek-Zdrój to znane w Polsce i za granicą uzdrowisko w powiecie kłodzkim, w województwie dolnośląskim. O leczniczych właściwościach tamtejszych wód wiedzano już w XIII wieku. Pierwsze zapisy dotyczące urządzeń kąpielowych pochodzą z 1241 roku, kiedy zostały one zniszczone przez Mongołów wracających z bitwy pod Legnicą. Łądek-Zdrój prawa miejskie otrzymał już w 1282 roku z nadania księcia wrocławskiego Henryka IV Probusa. W pierwszej połowie XV wieku najazdy husyckie spowodowały zniszczenie miasta i uzdrowiska. Końcówka XV i XVI wiek to rozbudowa zdroju, zapoczątkowana przez Albrechta, Jerzego i Karola z Podiebradów. Wiek XVII i XVIII to zastój i zniszczenie uzdrowiska – w latach 1618–1648 w wyniku działań wojny trzydziestoletniej, w 1739 roku w wyniku pożaru, a w latach 1740–1763 w wyniku wojen śląskich pomiędzy Austrią i Prusami. Wydarzenia te poskutkowały zmniejszeniem rangi Łądka wśród kuracjuszy. Wiek XIX to odrodzenie uzdrowiska, które po wybudowaniu nowych domów zdrojowych oraz powstaniu Parku Zdrojowego stało się na powrót atrakcyjne dla kuracjuszy. W 1892 roku doszło do połączenia części uzdrowiskowej i części miejskiej w jednolitą całość administracyjną. Pięć lat później do Łądka doprowadzono linię kolejową z Kłodzka, co stało się impulsem do jego dalszego rozwoju. Zarówno I, jak i II wojna światowa nie spowodowała większych zniszczeń uzdrowiska. Po 1945 roku, zajęcie miasta przez wojska radzieckie. Zapoczątkowało to napływ polskich osadników na te tereny. Już 1 maja 1946 roku otwarto pierwszy sezon kuracyjny polskiego Uzdrowiska Państwowego „Łądek-Zdrój”. W 1965 roku uzdrowisko łądeckie połączono z uzdrowiskiem w Długopolu-Zdroju i utworzono Przedsiębiorstwo Państwowe „Uzdrowisko Łądek-Długopole” (Kochański 1971). Od tego czasu uzdrowisko w Łądku stale się rozwija, wzrasta liczba kuracjuszy przyjeżdżających do miasta (w 2010 roku było to ponad 11 tysięcy osób) oraz prowadzona jest modernizacja bazy noclegowej i przyrodoleczniczej (Ciężkowski 2008).

Omówienie wyników badań sondażowych

Prezentowany tekst powstał na bazie badań sondażowych przeprowadzonych w lipcu 2012 roku. Ich celem była ocena poziomu zadowolenia kuracjuszy z pobytu w Lądku-Zdroju. Przeprowadzenie 145 ankiet wśród kuracjuszy przebywających w sanatoriach i domach uzdrowiskowych, co stanowi około 1,3% liczby kuracjuszy podczas całego roku i ponad 22% w stosunku do liczby kuracjuszy przebywających tu w czasie jednego turnusu.

Niniejsze opracowanie jest kontynuacją badań dolnośląskich uzdrowisk, prowadzonych od 2007 roku, kiedy byli ankietowani mieszkańcy i kuracjusze w Świeradowie-Zdroju (Namyślak 2009). Potencjał uzdrowiskowy i turystyczny Lądka-Zdroju jest odmienny niż w Świeradowie-Zdroju, dlatego badanie przeprowadzone w Lądku uzupełniło wiedzę o poziomie rozwoju infrastruktury uzdrowiskowej w tym regionie kraju.

Wśród ankietowanych 67% stanowiły kobiety. Dominującą grupą wiekową wśród ankietowanych były osoby urodzone w latach 1941–1950 i 1951–1960 (odpowiednio 46 i 50 osób). Mniej licznie reprezentowane były roczniki 1931–1940 (17 osób) i 1961–1970 (24 osoby). Najwięcej spośród ankietowanych pochodziło z województwa dolnośląskiego (bo aż 57 osób). Ponad dziesięciu reprezentantów miały jeszcze województwa: mazowieckie, opolskie, śląskie i wielkopolskie. W przypadku Dolnego Śląska odnotowani zostali przedstawiciele m.in.: Wrocławia, Legnicy, Lubania Śląskiego, Wałbrzycha, Złotoryi, Bolesławca, Świdnicy, Dzierżoniowa, Zgorzelca oraz Nowej Rudy. Prawie $\frac{3}{4}$ ankietowanych legitymowało się wykształceniem średnim (42%) lub wyższym (32%). 18% stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym, natomiast pozostałe 8% respondentów podało wykształcenie niepełne wyższe lub podstawowe. Ciekawą kwestią jest stosunek liczby osób, które przyjechały na kurację w ramach ubezpieczenia zdrowotnego (66%, 96 osób) do liczby osób, które przyjechały na pobyt prywatnie (34%, 49 osób). Świadczy on o tym, że coraz więcej osób decyduje się na leczenie prywatnie i można sądzić, że taka tendencja będzie utrzymywać się również w następnych latach.

Każdy z respondentów na początku badania miał podać, czy przed obecnym przyjazdem do Lądka-Zdroju korzystał już z lecznictwa uzdrowiskowego, a jeśli

tak, to gdzie. Aż 63% ankietowanych stwierdziło, że nie jest to ich pierwszy pobyt w uzdrowisku, natomiast 37% pierwszy raz poddała się kuracji leczniczej. Najczęściej odwiedzaną wcześniej miejscowością okazała się Kudowa-Zdrój (19 osób).

Tab. 1. Miejscowości uzdrowiskowe odwiedzane przez ankietowanych kuracjuszy przed ich przyjazdem do Łądko-Zdroju w 2012 r.

Tab. 1. Spa towns visited by surveyed patients before their stay at Łądek-Zdrój in 2012

Miejscowości uzdrowiskowe/ Spa towns	Liczba kuracjuszy/ Number of visitors
Busko-Zdrój	5
Ciechocinek	16
Cieplice Śląskie-Zdrój	9
Długopole-Zdrój	1
Duszniki-Zdrój	11
Goczałkowice-Zdrój	3
Inowrocław	4
Jedlina-Zdrój	1
Kołobrzeg	10
Krynica-Zdrój	15
Kudowa-Zdrój	19
Łądek-Zdrój	13
Muszyń	4
Nałęczów	1
Polanica-Zdrój	15
Połczyn-Zdrój	3
Przerzeczyn	1
Sopot	3
Szczawnica	2
Szczawno-Zdrój	7
Świeradów-Zdrój	11
Świnoujście	8
Ustroń	5
Wieniec-Zdrój	1

Źródło: opracowanie własne.

Source: author's own work.

Dalsze miejsca zajęły: Ciechocinek (16), Krynica-Zdrój (15), Polanica-Zdrój (15) (tab. 1). Trzynastu ankietowanym zdarzyło się już wcześniej leczyć w Łądku-Zdroju. Łącznie wymienione zostały 24 miejscowości, a więc ponad połowa polskich uzdrowisk.

Województwo dolnośląskie charakteryzuje się bardzo dużą liczbą miejscowości uzdrowiskowych. Jest ich tam 11, podczas gdy w całej Polsce – 45 (stan na listopad 2012). Wszystkie one zlokalizowane są w południowej części województwa, blisko granicy z Czechami. Ich historia i rozwój są bardzo zróżnicowane. Niektóre, jak właśnie Łądek czy Cieplice Śląskie-Zdrój (obecnie w granicach Jeleniej Góry), znane były już w XIII wieku, natomiast inne rozpoczęły swą działalność w wieku XVII/XVIII (np. Świeradów-Zdrój). Rejon ten ma bardzo duże zasoby lecznicze (wody termalne, mineralne, borowiny) i możliwości ich wykorzystania w uzdrowiskach (Ciężkowski 1982). Stąd też nie dziwi fakt, że aż 93% ankietowanych odpowiedziało, iż region ten może być dobrym miej-

scem przyjazdów, których celem jest leczenie uzdrowiskowe. 2% respondentów uważa, że Dolny Śląsk nie jest wystarczająco ciekawym regionem, jeśli chodzi o leczenie uzdrowiskowe, natomiast 5% nie ma zdania w tej kwestii.

Następna grupa pytań dotyczyła infrastruktury uzdrowiskowej: bazy noclegowej, bazy zabiegowej, bazy gastronomicznej czy inne usług uzdrowiskowych (np. turystyki zorganizowanej). Ankietowani elementy te oceniali w skali od 1 do 5 punktów. Respondenci wszystkie elementy działalności uzdrowiska ocenili dobrze lub bardzo dobrze. Średnie wyniki uzyskane przez poszczególne analizowane elementy ukazuje tabela 2.

Tab. 2. Ocena jakości elementów infrastruktury uzdrowiskowej w Łądku-Zdroju

Tab. 2. Evaluation of spa infrastructure quality in Łądek-Zdrój

Kategoria/Category	Liczba punktów/Number of points				
	1	2	3	4	5
Baza noclegowa/Accommodations	–	6	27	57	55
Baza zabiegowa/Treatment facilities	2	5	19	45	74
Baza gastronomiczna/Food service	4	4	29	40	68
Inne usługi/Other services	2	9	38	56	40

Źródło: opracowanie własne.

Source: author's own work.

Możemy z niej odczytać, że najlepiej oceniona została baza zabiegowa. W Łądku-Zdroju leczy się głównie choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne i osteoporozę (Kochański 1992). Wiele urządzeń służących do rehabilitacji zostało w ostatnim czasie zmodernizowanych, stąd też prawdopodobnie tak wysokie oceny uzyskane w ankiecie. Baza noclegowa oraz gastronomiczna zostały ocenione trochę gorzej, jednak i tak kuracjusze wyrażali zadowolenie z ich poziomu. Najniżej ocenione zostały inne usługi związane z pobytem na kuracji (np. zorganizowane wycieczki). Najwięcej osób przyznało w tej kategorii cztery punkty, a średnia głosów wyniosła 3,85, co sugeruje, że ta kwestia mogłaby zostać w przyszłości poprawiona.

Pytania w tej kategorii dotyczyły, już nie jak to było we wcześniejszym przypadku, działalności uzdrowiska, a pobytu w miejscowości. Każdy ankietowany mógł,

w skali od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze) ocenić takie elementy jak: koszty pobytu, liczba obiektów zabytkowych, poczucie bezpieczeństwa, stan dróg, liczba imprez kulturalnych i sportowych, liczba połączeń z innymi miejscowościami. Zdaniem ankietowanych kuracjuszy najsłabiej z tych elementów prezentują się połączenia z innymi miejscowościami (tab. 3). Prawie ¼ respondentów uznała,

Tab. 3. Ocena atrakcyjności pobytu w Łądku-Zdroju

Tab. 3. Rating of stay in Łądek-Zdrój

Kategoria/Category	Liczba punktów/Number of points				
	1	2	3	4	5
Koszty pobytu/ Cost of stay	2	8	64	44	27
Liczba obiektów zabytkowych/ Number of historical buildings	2	15	45	44	39
Poczucie bezpieczeństwa/ Sense of security	1	3	6	32	103
Stan dróg/ Quality of roads	4	21	44	50	26
Liczba imprez kulturalnych i sportowych/ Number of cultural and sports events	9	17	51	39	29
Liczba połączeń z innymi miejscowościami/ Number of bus connections with other towns	10	27	55	31	22

Źródło: opracowanie własne.

Source: author's own work.

że siatka połączeń komunikacyjnych prezentuje się źle lub bardzo źle. Do Łądku-Zdroju docierają żadne linie kolejowe, a połączenia międzymiastowe realizowane są tylko przez przedsiębiorstwa autobusowe. Drugą najniższą ocenę otrzymała ilość imprez kulturalnych i sportowych organizowanych w mieście. Wielu kuracjuszy zaznaczało, że brakuje takich imprez, które mogłyby służyć zarówno kuracjom i turystom, jak i mieszkańcom.

Słabo przez respondentów oceniony został również stan dróg i chodników w mieście. Tylko niewiele ponad 15% ankietowanych kuracjuszy uznało, że są zeń w pełni zadowoleni. Wielu ankietowanych zwracało uwagę na wysokie koszty

pobytu w uzdrowisku. Prawie 45% oceniło je na trzy (w skali od 1 do 5). Podobny odsetek pytaných osób nie dostrzegł jednak problemu w kosztach kuracji w Łądku-Zdroju. Większość kuracjuszy wyraziło zadowolenie z liczby dostępnych w mieście obiektów zabytkowych. W tym przypadku znaczna część osób wspominała o Zakładzie Przyrodoleczniczym „Wojciech”, który został wybudowany w XVII wieku i jest jednym z najbardziej znanych łądeckich zabytków. Pytanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa otrzymało najwięcej pozytywnych odpowiedzi. Ponad 70% respondentów oceniło bezpieczeństwo w mieście bardzo dobrze, w sumie: dobrze i bardzo dobrze – ponad 90%. Ponadto każdy z ankietowanych mógł sam określić inne atrakcje (plusy) lub mankamenty (minusy) wpływające na pobyt w Łądku-Zdroju. Wśród opinii pozytywnych pojawiły się głosy, że zadbana zieleni oraz estetycznie odnowione budynki w części uzdrowskiej umilają pobyt w mieście. Natomiast wśród ocen negatywnych można było odnotować, że kuracjusze dostrzegali wyraźny kontrast między zrewitalizowaną częścią uzdrowską a nieodnowioną częścią miejską.

Na koniec każdy z ankietowanych mógł ocenić ogólnie atrakcyjność Łądku-Zdroju jako miejscowości uzdrowskiej. Spośród wszystkich kuracjuszy 41% uznało miasto za bardzo atrakcyjne, 36% za atrakcyjne. Tylko niespełna ¼ respondentów uznała je za przeciętne lub mało atrakcyjne. Zdecydowana większość (74%) kuracjuszy, wśród których przeprowadzono badania, zadeklarowała, że chciałaby jeszcze raz przyjechać do Łądku-Zdroju. Spośród ankietowanych – 16% stwierdziło, że wolałoby już nie przyjeżdżać do tego miasta. Jako uzasadnienie takiej odpowiedzi w wielu przypadkach ankietowani zaznaczali, że jeżdżąc prywatnie na kuracje wolą poznawać różne miejsca, a nie tylko przyjeżdżać stale do tego samego uzdrowska.

Podsumowanie

Łądek-Zdrój jest pozytywnie postrzegany przez kuracjuszy. W ankiecie wskazywali oni pewne mankamenty, jednak nie miały one znacznego wpływu na ich zadowolenie z pobytu w tym mieście. Większość pytaných osób była zadowolona z pobytu w tym jednym z najstarszych dolnośląskich uzdrowsk. Respondenci podkreślali, że łądecka baza lecznicza jest bardzo dobrze przygotowana i przystosowana dla osób o obniżonej sprawności ruchowej.

Bibliografia

- Ciężkowski M., Ciężkowski W., 1982, *Źródła Łądku-Zdroju, historia i badania*, Balneologia polska, t. XXVII, z. 1-4, 5-19.
- Ciężkowski W., 2008, *Łądek-Zdrój*, Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, Wrocław.
- Kochański W., 1971, *Uzdrowisko Łądek-Zdrój*, Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne, RSW „Prasa”.
- Kochański W., 1992, *Kuracja w Łądku-Zdroju*, Łądek-Zdrój, Państwowe Przedsiębiorstwo Uzdrowiskowe Łądek-Długopole.
- Namyślak B., Bagińska J., 2009, *Przemiany społeczno-ekonomiczne i funkcjonalno-przestrzenne Świeradowa Zdrój* [w:] T. Marszał (red.), *Struktura funkcjonalna małych miast*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 69-85.